AmCham Moldova
fighting for your business

A.P."Camera de Comerț Americană din Moldova"
Nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, Chișinău,Moldova, MD-2005
+373 22 211 781 /fax/ +373 22 211 782
info@amcham.md / www.amcham.md

Către: Dorel NOROC
Secretar de Stat, Ministerul Finanțelor

Către: Ludmila BOTNARI
Director Interimar, Serviciul Fiscal de Stat

Copie: Vitalie TARLEV,
Secretar de Stat, Ministerul Economiei şi Infrastructurii

Nr. 78 din 26 iunie 2020

Ref.: Impedimente în utilizarea serviciilor fiscale electronice de către investitorii străini

Stimate Domnule Secretar de Stat,
Stimată Doamnă Director,

Vă salutăm din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova" (în continuare „AmCham Moldova").

În primul rând, ținem să vă mulțumim personal Dumneavoastră și echipei de colegi din cadrul Serviciului Fiscal de Stat (SFS) și al CTIF care au ajutat la organizarea și au participat în calitate de speakeri în sesiunea COFFEE&TAXES la subiectul "e-Factura" care a avut loc pe 17 iunie. Întreaga comunitate a apreciat deschiderea cu care au fost tratate subiectele enunțate, ceea ce a dat mai multă încredere în acel fapt că problemele identificate își vor găsi o finalitate în soluționarea acestora fie în prima fază de lansare a noului sistem, fie ulterior prin interacțiunile punctate asupra unor subiecte concrete.

În cadrul ședinței menționate, unul din subiectele ce a stârnit un interes deosebit din partea membrilor comunității AmCham l-a constituit modul în care directorii companiilor cu investiții străine, în particular, nerezidenți ai Republicii Moldova, ar urma să asigure concordanța cu prevederile procedurale, prevăzute în proiectul ordinului dezbătut în cadrul ședinței. Mai mult, problemele se amplifică și asupra unor alte situații ce țin de utilizarea serviciilor fiscale electronice, per ansamblu, ceea ce a determinat necesitatea adresării separate pe subiectul dat.

Analiza stării de fapt

Salutăm acțiunile întreprinse de Ministerul Finanțelor și SFS în ceea ce ține de digitizarea relațiilor fiscale existente, "Cabinetul contribuabilului" fiind un produs de interacțiune util și ușor în utilizare.

Totuși, la moment, investitorii străini care au în calitate de administratori persoane fizice nerezidente se confruntă cu o problemă legată de exercitarea de către reprezentanții acestora a mandatului de

A.P."Camera de Comerț Americană din Moldova"
Nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, Chișinău,Moldova, MD-2005
+373 22 211 781 /fax/ +373 22 211 782
info@amcham.md / www.amcham.md

reprezentare, din cauza unor impedimente tehnice, care credem că pot fi depășite cu ușurință, în limita cadrului legal existent.

În special, aceasta ține de acel fapt că, pentru a putea opera ca reprezentant al unui investitor străin, este nevoie ca administratorul să acorde împuternicirile corespunzătoare în sistemul informațional al SFS, numit ”Cabinetul contribuabilului”. Aceasta se referă atât la ceea ce ține de relațiile cu părțile terțe, realizată prin intermediul sistemului ”e-Factura”, dar și la relațiile cu statul, care ar presupune o incapacitate de onorare a obligațiilor fiscale, în special, de raportare.

Această stare de fapt se formează, inclusiv, din cauza că pentru a face o astfel de delegare de responsabilități, nerezidentul urmează să beneficieze de semnătură electronică calificată emisă de un operator autorizat local, care trebuie solicitată și ridicată personal de către acesta sau, cel puțin, să se asigure prezența nerezidentului pe teritoriul Republicii Moldova măcar o dată (fapt confirmat de Biroul de Migrațiune și Azil) pentru a putea solicita de la distanță emiterea acestei semnături – fapt ce nu poate fi asigurat la moment, inclusiv pornind de la situația epidemiologică asociată COVID-19.

În baza cadrului legal existent, putem constata că legislația curentă, prin prevederile specificate în Codul civil, stabilește foarte clar modalitatea prin care urmează a fi împuternicite persoanele și perioada în care acestea acționează (pe perioada stabilită în actul juridic emis).

Mai mult, legislația specifică fiscală prevede obligativitatea organului fiscal de a se conforma prevederilor legale existente și să trateze cu corectitudine contribuabilul și reprezentantul acestuia.

Un alt segment de legislație specifică în ceea ce ține de semnătura electronică prevede că contribuabilii stabilesc de sine stătător modalitatea de aplicare a semnăturilor electronice de către reprezentanții acestora.

Respectiv, în înțelegerea noastră, procura emisă de persoana fizică nerezidentă – administrator al unei companii cu investiții străine urmează a fi considerată drept bază pentru a asigura accesul persoanelor autorizate la operațiune pentru care acestea și-au primit mandatul.

Cadrul legal relevant

În conformitate cu prevederile Codului civil:

- Un act juridic poate fi încheiat personal sau prin reprezentant. Împuternicirile reprezentantului rezultă din lege, din act juridic sau din împrejurările în care acționează (art.362 alin.(1));
- Actul juridic încheiat de o persoană (reprezentant) în numele unei alte persoane (reprezentat) în limitele împuternicirilor dă naștere, modifică sau stinge drepturile şi obligațiile civile ale reprezentatului (art.362 alin.(2));
- Procură este înscrisul întocmit pentru atestarea împuternicirilor conferite de reprezentat unui sau mai multor reprezentanți (art.374 alin.(1));

În conformitate cu prevederile Codului fiscal:

- Serviciul Fiscal de Stat şi funcționarii fiscali, în cadrul acțiunilor de exercitare a funcției, au obligația să acționeze în strictă conformitate cu Constituția Republicii Moldova, cu prezentul cod, cu alte acte

A.P."Camera de Comerț Americană din Moldova"
Nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Puşkin 45B, Chişinău,Moldova, MD-2005
+373 22 211 781 /fax/ +373 22 211 782
info@amcham.md / www.amcham.md

normative, precum şi cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și să trateze cu respect şi corectitudine contribuabilul, reprezentantul lui, alţi participanţi la raporturile fiscal (art.136);

- Darea de seamă fiscală, de regulă, trebuie să conțină, pentru darea de seamă în format electronic, semnătura electronică, aplicată în modul stabilit de Guvern, sau semnătura electronică de autentificare, aplicată în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat, a persoanelor menționate la lit.j), și anume semnătura persoanelor responsabile (conducătorul şi contabilul-şef) ale contribuabilului sau semnătura contribuabilului (a reprezentantului acestuia) (art.187, alin.(3))
- Contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcţie de răspundere semnează darea de seamă fiscală, asumându-și răspunderea prevăzută de lege pentru prezentarea de date şi informații false sau eronate (art.187, alin.(4)).

Ținem să menționăm faptul că Legea nr.91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic, care instituie cadrul legislativ aferent emiterii și utilizării semnăturilor electronice, a fost aprobată cu scopul de a transpune prevederile Directivei nr.1999/93/CE a Parlamentului European şi a Consiliului din 13 decembrie 1999, în linie cu prevederile Acordului de Asociere, inclusiv Art. 255, care prevedere obligația Republicii Moldova de a recunoaște certificatele de semnătură electronică eliberate publicului.

Legea nr.91/2014 prevede că modalitatea de aplicare a semnăturilor electronice de către funcţionarii persoanelor juridice de drept public se stabileşte de Guvern, iar persoanele juridice de drept privat stabilesc de sine stătător modalitatea de aplicare a semnăturilor electronice de către reprezentanţii acestora (art.5 alin.(4)).

De asemenea, Legea nr.91/2014 stabilește condițiile de eliberarea a certificatului cheii publice și informația pe care aceasta trebuie să o conțină. Astfel, cheia publica trebuie sa conțină informația privind numărul de identificare a persoanei fizice (IDNP) (art.31 alin.4).

Regulamentul privind modul de utilizare a serviciilor fiscale electronice prin intermediul SIA „Cabinetul personal al contribuabilului" aprobat prin Ordinul SFS nr.125 din 24.02.2020, pct.7 stabilește ca pentru a beneficia de serviciile electronice conducătorul contribuabilului, conform informației din baza de date SISFS, va întreprinde următoarele acțiuni:
a) se va autentifica inițial în SIA „Cabinetul personal al contribuabilului" de pe portalul www.sfs.md cu statut de persoană fizică (cetățean al Republicii Moldova);
c) va gestiona accesul la serviciile fiscale electronice, în mod individual, prin intermediul SIA „Cabinetul personal al contribuabilului" către persoanele responsabile din cadrul contribuabilului;

Suplimentar, atragem atenție că în proiectul Foii de parcurs a Ministerului Economiei și Infrastructurii pentru impulsionarea procesului de digitizare a economiei naționale și dezvoltare a comerțului electronic, este prevăzut pct.7 ce prevede întreprinderea măsurilor pentru recunoașterea și garantarea unilaterală a

A.P."Camera de Comerț Americană din Moldova"
Nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, Chișinău,Moldova, MD-2005
+373 22 211 781 /fax/ +373 22 211 782
info@amcham.md / www.amcham.md

certificatelor semnăturilor electronice avansate calificate eliberate de prestatorii de servicii de încredere calificați din țările UE, de către prestatorul de servicii de certificare acreditat în RM.

Obiectul prezentei solicitări

În contextul celor expuse, solicităm respectuos prevederea posibilității de autorizare a persoanelor împuternicite prin documente de reprezentare valabile în SI al SFS, inclusiv dacă această procură a fost emisă anterior lansării sistemului, ținând cont de limitele împuternicirilor de reprezentare, cu posibilitatea încărcării formei scanate a acesteia și realizarea activităților juridice corespunzătoare.

Vă rog să o considerați pe Veronica Sirețeanu, Policy Manager (veronicasireteanu@amcham.md) în calitate de persoană de contact din partea AmCham Moldova pentru ulterioara interacțiune la acest subiect.

Vă mulțumim pentru colaborare și vă îndemnăm să ne contactați pentru orice informații adiționale.

Cu respect,

Mila Malairău
Director Executiv
A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”